

Kapiya Sën Paulus Kevu Muğinsën Vu Kerisi-yi- alam Vu Tesalonika

1 ¹ Sa Paulus, geSilvanus* lu Timoti, alöö kevu kapiya sënë yök vu ham sën Kerisi-yi-alam lo vu Tesalonika. Vu ham sën ham ayomin neya timu vu hil Amad Anutu luho Mehöböp Yesu Kerisi lo. Alöö hevongin bë Mehöböp luho nalu sagi degevonğ semusën vu ham, log degevonğ beham medo revuh.

Alam Tesalonika Devonğ Ving Niwëek Medenedo Nivesa

² Alöö najom rağ in ham yoh vu buk gehe ahëmin nivesa vu Anutu in ham. ³ Gehe nër ham tato vu hil Amad Anutu yoh vu buk bë ham nevonğ huk nivesa beneggëp rangah bë ham ayomin neya timu vu hil Mehöböp Yesu Kerisi menehurek babu. Ham nevonğ huk böpata sagi in degwa nebë ham ahëmin ving yi, log ham nevo kwamin in yi bë rëğ duğ nom dob.

⁴ Arig lo! He arağ ni ggovek bë Anutu ahë neving ham lob ggooïn ham rağ. ⁵ He narağ ni nebë saga in he hağo Bengö Nivesa yök vu ham, lob ham su kwamin vo bë sang meris rë, gağ Anon Vabuung vo niwëek loğ beham rağ ni venuh bë gağek anon. Log he nado ving ham, lob ham nelë ngaa pin sën he nehevonğ in bë doğ vu ham lo. ⁶ Ham nelë bekwamin nevo, lom mëm ham nesepa loğ ngaa sën he nehevonğ lo, geham nesepa loğ Mehöböp ving. Alam pin sën denedo dus vu ham lo dedëginengin maggin rağ ham, rëğ ham jom Bengö Nivesa ahon gemëm Anon Vabuung vonğ beham kwamin vesa. ⁷ Lom mëm ham vo niwëek vu Kerisi-yi-alam pin vu distrik Masedonia los Akaya rağ saga, lom kwaj nevo bedenesepa loğ ham. ⁸ In ham vonğ Anutu yi gağek ya meyoh vu dob pin. Su ya vu distrik Masedonia los Akaya mu rë, gağ ham bengömin sën ham ayomin neya timu vu Anutu lo, ya meyoh vu dob pin. He su ayoh vu bë rëğ nanër ham vu mehöti rë, in derağ ni ggovek ya. ⁹ Alam vu nyëğ pin denenër yom vu he bë he hağo Anutu yi gağek mayök vu ham, lob ham vuu yesëğ los seriveng wirek hen ya, geham wërin ham yom vu Anutu

beham tu Anutu anon sën mala-tumsën degwa lo yi hur. ¹⁰Gedenenër vu he bë, ham nevo kwamin in Nalu Yesu sën Ama Anutu nër bekedi raḵ in alam-diiksën lo bë: Rëḵ nom vu yaḡek gökin beḡeḷo hil vër in nipaya nyëvewen sën rëḵ nam natöḷ vu mehönon pin lo.

Huk Sën Paulus Nevong Vu Tesalonika

2 ¹Arig lo! Ham raḵ ni bë he su ayök vu ham mehe huk ya meris rë. ²Geham raḵ ni bë deveek he vu Pilipi gedenër ḡaḡek nipaya raḵ he, log ham sis beḡö vu he ving. Rëḵ he Anutu vo niwëek vu he behe nër Bengö Nivesa rangah vu ham gehe su ahönengin ham rë. ³He haḷo ḡaḡek anon raḵ menanër niwëek vu ham raḵ degwa nebë sënë: He su nehekuung raḵ menanër rë, log he su ayomin ningöhek genanër rë, gehe su nanër in bë tetuhin ham rë. ⁴Gaḷ Anutu nelë he nivesa bekwa vo he bë he nanër yi Bengö Nivesa rangah. Lob su he nanër ḡaḡek in bë mehönon ahëj nivesa vu he rë, gaḷ he bë Anutu sën neraḷ he kwamin ni venuh lo ahë nivesa vu he. ⁵Ham raḵ ni ggovek, gehe nanër nebë sagi los nanër yönon negḡëp Anutu mala nebë: He nado ving ham wirek, og he su anër ḡaḡek in bë abo bël doḷ ham rë gema rot, gehe su alam ayomin luu manër in bë ḡaḷo ham monë rë. ⁶Gehe su nehevong in bë mehönon deḡeḷo he arëmin jaḷ rë. Ham ma alam vahi. ⁷Gaḷ Kerisi yi sinarë he los arëmin, om he yoh vu bë nanër vu ham nabë ham doḷ vu he in ngaa sën doḷ vu he rëḷ ma. He su ayoh vu bë nanër ḡaḡek nabë saga medeḡinengin ham rë. Gaḷ he nebë ata sën neḡin nalu nivesa menevet sir lo. ⁸Nebë saga, gehe kwamin nevo ham beneheḡin ham in he ahëmin neving ham rot, om sën he pasang nanër Anutu yi Bengö Nivesa vu ham. Yönon, gehe yoh vu bë nadiik in ham geving.

⁹Arig lo, ham kwamin bo nabë he nehevong huk rot. He su nesewah buk ma rangah rë, in bë he su ḷetaḡ ngaa ngaa vu ham mabo maggin vu ham doḷ buk sën he nanër Anutu yi Bengö Nivesa vu ham lo. ¹⁰Lob ham lë beham raḵ ni, log Anutu raḵ ni ving bë he nehevong ngaa nivesa vesa los yohvu vu ham sën Kerisi-yi-alam ham lo, geham ti su yoh vu bë nanër ḡaḡek nipaya jaḷ he rë. ¹¹Ham raḵ ni bë he neheḡin ham pin nebë sën ama neḡin nalu lo. ¹²He vo horek vu ham in bë ham sepa doḷ aggata niröp. Gehe ḡadu ham, gehe nër niwëek vu ham bë ham gwevong ngaa pin noh vu Anutu kwa. In Mehö los niwëek sagi ggooiin ham raḵ in bë ham medo geving yi doḷ yi nyëḡ niḷapiik.

Devong Ving Anon Medenare Niwëek Bë Deḡeḷo Maggin

¹³Log he ahëmin nivesa vu Anutu raḵ buk pin ving in ham, in he nër ḡaḡek sënë vu ham bë Anutu yi ḡaḡek, lob ham pevis beḷo raḵ menër bë Anutu yi ḡaḡek anon gaḷ mehönon su denër yoh vu yö kwaj rë. Lob yiḷ Anutu yi ḡaḡek yönon, begwëbeng nahën nevong huk loḷ ham sën ham nevong ving lo ayomin.

¹⁴In arig lo, ham nebë alam distrik Yudea sën denesepa loḵ Yesu Kerisi bedetu Anutu-yi-alam lo, in ham alam dedeḡinengin ham raḵ maggin nebë sën hir alam denedeḡinengin sir lo. ¹⁵Alam Yuda desis Mehöböp Yesu losho alam-denenër-ḡaḡek-ranḡahsën bedediik, log denede-ḡinengin nḡaa maggin raḵ he nebë saga ving gedenesepa loḵ aggata nipaya sën Anutu nilëlin lo. Om denesis beḡö vu mehönon pin ¹⁶medeneggërin he in bë he su nanër ḡaḡek ranḡah vu alam dahis meḡaḡo sir nah vu Anutu. Medo denevonḡ nḡaa nipaya rot gesu denevuu ya rë, rëḵ mu Anutu ahë sengën vu sir rot bevonḡin malaj nama.

Paulus Ahë Ving Rot Bë Gelë Sir Gökin

¹⁷Arig lo, he hevuu ham ya. Senër he navimin mu, gaḵ he kwamin nevo ham yoh vu buk behe ahëmin ving pangësën bë he ḡalë ham malamin gökin, ¹⁸lob he sero aggata rot in bë anök vu ham rëḵ ma. Sa Paulus, sa hevonḡin bë senök vu ham beron nḡahi rëḵ Satan ggërin he. ¹⁹Ham kwamin nevo bë he kwamin vesa los he napisek in va? Gaḵ yik ham! Ham netu he madub nivesa, om doḵ buk sën Mehöböp duk nom lo, og he rëḵ napisek in ham kesuu nḡaa vahi pin. ²⁰He napisek los he kwamin vesa rot in ham.

Paulus Vonḡ Timoti Ya In Bë ḡadu Sir

3 ¹He su ayoh vu bë anök rë in aggata ma, om sën he ayomin maggin rot gehe kwamin nevo bë su yoh vu bë he medo rë, om sa kwaḡ vo bë maam senḡo ti medo Atens beyik ggovek. ²Om he hevonḡ he arimin Timoti sën neloḵ vu Anutu benevonḡ Kerisi yi Bengö Nivesa yoh vu nyëḡ pin lo yök vu ham in bë ḡadu ham in ham ayomin na timu vu Kerisi niwëëk. ³In nḡaa maggin sën töḵ vu ham gwëbeng lo su kepë ham. Anutu yi horek nër vorot nebë nḡaa maggin vahi rëḵ natök vu hil yönon. ⁴He nahën nado ving ham, log he nër ranḡah vu ham bë hil rëḵ natök jaḵ nḡaa maggin medeḡinengin hil, loḵ mëm gwëbeng sënë ham töḵ raḵ. ⁵Om sën sa su yoh vu bë naköpeḵ bemedo meris rë, om sën sa hevonḡ Timoti yök in bë sa ḡanḡo nabë ham ayomin neya timu vu Kerisi ma ma. Sa hekuung bë Mehö Pelëpinsën maḵ jij ham niwëëk rot bekepë ham gehe vasap he huk böpata raḵ ham ganon ma.

Timoti Ḳo ḡaḡek Bengö Yom Lom Paulus Kwa Vesa

⁶Loḵ mëm Timoti yök beyom verup vu he ggovek, lob nër ḡaḡek nivesa raḵ ham bë ham ayomin neya timu vu Yesu, geham ahëmin neving mehönon. Genër ving bë ham kwamin nevo he pangësën geham nevonḡin bë ham gwelë he malamin nabë sën he nehevonḡin bë ḡalë ham lo.

⁷Arig lo! Nebë saga lob nḡaa maggin deḡinengin he bevonḡ he ayomin maggin raḵ, rëḵ mu mëm he kwamin vo bë ham ayomin neya timu

vu Yesu lom mēm he ayomin sepēp raḡ. ⁸Gemēm he ayomin to revuh ggōkin, in ham nahēn kwamin nevo Mehōbōp beham nejom yi ḡāgek ahon. ⁹Om he rēḡ ḡaḡo Anutu arē jaḡ in ham bena berup tena? He su ayoh vu rē, in he kwamin vesa paḡsēsēn rot vu Anutu in ham. ¹⁰He medo najom raḡ vu Anutu buk gerangah nebē gevonḡ behe ḡalē ham malamin gökin nah, loḡ mēm nabē ham su ayomin neya timu vu Yesu niwēēk rē, og he rēḡ adok vu ham babo niwēēk vu ham.

Paulus Jom Raḡ Bē Anutu Geḡo Yi Na Vu Sir

¹¹Ko nabē hil Amad Anutu luho hil Mehōbōp Yesu Kerisi detateḡin aggata in he nōk vu hameḡ-a! ¹²Lob Anutu gevonḡ niwēēk vu ham rot, in ham ahēmin geving ham los mehōnon pin paḡsēsēn nabē sēn he ahēmin neving ham lo. ¹³Lob Anutu dok vu ham megevonḡ ham ayomin nirōp jaḡ in ḡāgek ti su ḡēp vu ham ḡēp hil Amad Anutu mala dok buk sēn hil Mehōbōp Yesu Kerisi losho yi alam vabuung pin denam lo.

Anutu Ahē Ving Bē Hil ḡevonḡ Nabē Sēnē

4 ¹Lob arig lo, ḡāgek ti nahēn! He ḡetaḡ los avo horek vu ham in Mehōbōp yi alam hil, gehe nanēr nebē ham gwevonḡ ḡaa pin nirōp geham su gwevuu na, gaḡ ham pasang gwevonḡ niwēēk ata. Senēr ḡaa pin sēn Anutu ahē neving bē hil ḡevonḡ lo. Sēn he nēr rangah vu ham wirek beham nesepa loḡ lo. ²Ham raḡ ḡāgek sēn seloḡ yah Mehōbōp Yesu mala behaḡo yōk vu ham lo ni. ³ḡaa sēn Anutu ahē neving bē ham gwevonḡ lo nebē: Ham natu mehōnon nirōpsēsēn. Log ahē neving bē ham noh nenga in baggēb. ⁴Log ahē neving bē ham gweḡo avēh ti ti beham gwevonḡ nirōp los noh vu sēn ham los venēmin ḡo ham. ⁵Gaḡ ham su malamin anonin ham jeggin jeggin nabē alam dahis sēn su deraḡ Anutu ni rē lo. ⁶Log Anutu vonḡin bē mehōti su gevonḡ ḡaa nipaya vu mehō ngwē begodeḡ venē rē, ma rot. In rēḡ bo nyēvewen dok nah ḡaa nipaya nebē saga pin nabē sēn he nēr vu ham vorot lo. ⁷In Anutu ggērīn hil yah vu yi in bē hil ḡevonḡ ḡaa nirōp gehil su ḡevonḡ ḡaa sēn su yoh vu rē lo. ⁸Om nabē mehōti nidēlin ḡāgek sēnē, og su nilēlin mehōnon hir ḡāgek rē, gaḡ nilēlin Anutu sēn vonḡ yi Anon Vabuung yōk vu ham lo yi ḡāgek.

⁹Log ḡāgek ngwē neggēp nebē hil ahēd geving hil arid lo sēn denesepa loḡ Yesu lo. Rēḡ mehōti su yoh vu bē kevu ḡāgek jaḡ ḡaa sēnē vu ham rē, in Anutu tato vu ham ggovek nebē saga beham ahēmin neving ham vorot. ¹⁰Ham ḡo nevonḡ nebē sēnē vu hil arid lo pin sēn denedo distrik Masedonia lo. Rēḡ arig lo, he vo ḡadu loḡ ham bē ham pasang ahēmin geving sir paḡsēsēn, ¹¹beham medo revuh bemalamin sepa. Ham ḡo gwevonḡ ham huk, geham gwevonḡ huk bisnis teka in ham medo nivesa nabē sēn he nēr vu ham wirek lo. ¹²Ham gwevonḡ nabē sēnē in ham su jaḡ vu in ḡaa ti rē, lob mēm alam sēn su denesepa loḡ Yesu rē lo degelē ham medejaḡ ni nabē ham alam nimin vesa.

Mehöböp Rêk Gevong Behil Kedi Jak Nah

¹³Arig lo, he hevongin bê ham jak ngaa sên rêk natök vu alam-diiksên lo ni venuh in lob ham su ngu bengis ham in sir nabê alam sên su ayoj neya timu vu Anutu medenevo kwaj in yi rê lo. ¹⁴Hil nehevong ving bê Yesu diik bekedi rak ggökin, lob hil nehevong ving bê alam sên denesepa loq Yesu rêk denediik lo, rêk nabê saga. Rêk malaj natum nah, lom Anutu geço sir nom geving Yesu. ¹⁵He nanêr sênê vu ham in Mehöböp yö nêr rangah vu he vorot. Bê hil vahi rêk nahên nemedo vesad mena berup doq buk sên Mehöböp duk nom lo, og hil su nid vesa kesuu hil sên Kerisi-yi-alam lo vahi sên dediiq ggovek lo rê. ¹⁶Gak Anutu yi avuuk rêk ngu log angêr hir ggev aye jak menanêr, lob Mehöböp rêk duk vu yaçek menom. Lob alam sên denesepa loq Yesu rêk denediik lo, rêk dekedi jak namugin. ¹⁷Lob mêm rêk degeço hil vahi sên hil nahên nado vesad lo jak na beggob ayo vavunê geving sir in hil gebuu Mehöböp vu yaçek babu, lob mêm hil medo geving Mehöböp degwata los degwata. ¹⁸Om ham kwamin bo gaçek nabê sagi beham gadu ham jak.

Hil Semu Hil Bemedo In Mehöböp Rêk Nom

5 ¹Arig lo, ham su gwekuung nabê he rêk kevu gaçek jak Yesu yi ngebek los buk vu ham. ²Gak ham rak ni venuh nebê Mehöböp yi buk rêk nam natök vu hil nabê mehö hodek ti yam loq buk vuheng. ³Yik rêk nabê sênê: Alam rêk denanêr nabê, “Buk nivesa behil medo revuh!” log doq buk saga ngaa maggin rêk nam vu sir avuti, nabê sên avêh nalu loq lob nivanê tök vu yi pevis geyi duġin. Yik rêk nabê saga, lob mehöti su yoh vu bê beya doq buk saga rê.

⁴Rêk arig lo, buk sagi su rêk natök vu ham nabê sên mehö hodek ti yam loq buk geham duġin yi lo rê, in ham su nedo loq malakenu rê. ⁵Gak ham alam rangah los hes tumsên yi. Su alam buk los mala-vahis-yi hil rê. ⁶Om hil su agêp nabê alam vahi pin, gak hil medo malad natum gehil su ketul doq bekwad birek nabê alam sên denenum bêl mengêês lo. ⁷Alam deneggêp og deneggêp buk, log alam denenum medenekeyevin, og denenum buk. ⁸Rêk mu hil alam-rangah-yi om hil su nanum mekeyevin, gak hil medo los kwad bo ngaa niröp. Hil ayod na timu vu Yesu behil ahêd geving hil, og mêm saga natu kelenavi megêrin hil newad in begö. Log hil kwad bo nabê Yesu yam in bê geço hil nah vu Anutu, og mêm saga natu bun sên gêrin hil yud in begö. ⁹Anutu su ggooïn hil rak in bê hil natök jak hil ngaa nipaya nyêvewen rê, gak ggooïn hil rak in bê hil Mehöböp Yesu Kerisi geço hil behil anah vu yi. ¹⁰Hil Mehöböp Yesu Kerisi sênê diik loq yah hil bed in bê nabê hil medo vesad ma hil nadiik, og hil rêk medo malad-tumsên geving yi. ¹¹Om mêm ham gadu ham los doq vu ham in ham nimin wêek jak, nabê sên ham nevong lo.

Paulus Semu Ġaġek Hus

¹² Arig lo, he nanër vu ham nabë ham jaġ Mehöböp yi alam sën detu ggev medenevong huk medenedo vu ham lo nij. ¹³ Ham gweġo sir jaġ, geham ahëmin geving sir in denevong huk sagi, geham medo jevuh ti.

¹⁴ Log arig lo, he nanër vu ham nabë ham gwevong nabë sënë: Ham bo horek vu alam sehëb, geham ġadu alam sën deneggöneng lo. Geham doġ vu alam sën su denevong ving niwëëk rë lo, log ham nahubin alam pin beham nanër ġaġek ahë yes vu sir. ¹⁵ Ham su bo doġ nah nġaa nipaya nyëvewen vu mehöti sën vong vu ham lo, gaġ ham nimin wëëk megwevong nġaa nivesa mu vu ham gevu mehönon pin. ¹⁶ Ham medo los kwamin vesa noh vu buk pin, ¹⁷ geham najom jaġ pehi geneheng, buk los ranġah. ¹⁸ Ham tu Yesu Kerisi yi alam, om ham ahëmin nivesa vu Anutu in nġaa pin sën netök vu ham lo, in Anutu vongin bë ham gweġo yi jaġ nabë saga. ¹⁹ Ham su napuv Anon Vabuung yi nengwah, ²⁰ geham su nanër pelësën jaġ ġaġek sën Anutu vo vu yi alam medenenër ranġah lo. ²¹ Gaġ ham seggi nġaa pin beham najom nġaa nivesa ahon, ²² log nġaa nipaya pin og ham najulin. ²³ Log Anutu sën nevong behil nado revuh lo gevong beham natu mehönon nimin röp anon. Log geġin ham ġenumin los anomin genavimin nivesa, in ham medo nivesa geġaġek su ġëp vu ham doġ buk sën hil Mehöböp Yesu Kerisi duġ nom lo. ²⁴ Anutu sën ggooin ham raġ lo su rëġ gevu ham na rë, gaġ yö rëġ medo medoġ vu ham. ²⁵ Arig lo, ham najom jaġ in he. ²⁶ Ham najom* arimin lo pin nemaj noh vu sën ham nevong lo. ²⁷ Sa Mehöböp yi mehö sa, om sa nanër vu ham nabë ham natevin ġapiya sënë barimin lo pin degenġo. ²⁸ Hil Mehöböp Yesu Kerisi yi semusën ġëp geving ham.